



CO₂-avgift for industri og øvrige ikke-kvotepliktige bedrifter

I statsbudsjettet for 2018 ble reduserte satser og fritak for CO₂-avgift på mineralolje og gass for de fleste ikke-kvotepliktige bedrifter opphevet. Avgiftsendringene vil gi en merproveny på minst 150 millioner kroner, hvorav størstedelen kommer fra industribedrifter. Avgiften blir 500 kroner/tonn CO₂.

NHO, LO, Norsk Industri, Fellesforbundet, NHO Mat og Drikke, Industri Energi, Norsk Nærings- og nytelsesmiddelarbeiderforbund og Energigass Norge ser nå flere eksempler på at en slik avgift gir for høy belastning på enkeltbedrifter. Fellestrekket for flere av bedriftene som rammes er at de er små og mellomstore konkurranseutsatte industribedrifter, som faller utenfor EUs kvotesystem fordi deres installerte energianlegg har kapasitet lavere enn 20MW.

Forholdet til ikke kvote-pliktig sektor

Prisen på klimakvoter ligger per i dag på om lag 80-90 kr pr. tonn CO₂ for bedrifter med energianlegg på 20 MW eller større. Logikken bak gulvet i kvoteplikt er at større virksomheter har større CO₂-utslipp og dessuten større økonomisk evne til å bære kostnadene til å kjøpe og håndtere klimakvoter. Ved innføring av en CO₂-avgift på 500 kr. pr. tonn CO₂ for ikke-kvotepliktig industri snus dette på hodet. Flere små og mellomstore bedrifter må nå betale 7 ganger så høy pris for klimagassutslipp som konkurrenter i andre land. Innføring av en CO₂-avgift på bruk av LPG og naturgass i landbasert industri bryter altså med logikken i EUs kvotesystem og gir norsk industri store konkurransemessige ulemper.

Overgang til mindre karbon-intensiv energiforsyning

Industrien har over tid gjennomført en omlegging til mer energieffektive driftsmidler, og økt bruk av gass, biobrensel og elektrisitet. Det brukes nå langt mindre fyringsolje og diesel enn tidligere. Likevel benyttes det fortsatt ca. 230.000 tonn fyringsolje i industrien. For å fortsette den positive utviklingen med stadig mindre utslipp fra industrien er det viktig at bruk av gass fortsatt gis avgiftsfordeler sammenlignet med fyringsolje. EUs energiskattedirektiv gir medlemslandene anledning til å ikke avgiftsbelegge LNG, propan, butan og annen LPG-gass for å stimulere til utfasing av fyringsolje/diesel.

Enova har hatt en nøkkelrolle i omlegging til redusert energibruk og lavere utslipp i industrien, delvis oppnådd gjennom slagkraftige virkemidler for utfasing av fyringsolje. Utfasing av resten av fyringsolje er viktig for å nå Norges utslippsmål og sikre grønn konkurransekraft. Samtidig må overgangen skje på en slik måte at vi unngår risiko for bortfall av norsk produksjon. Vi ber derfor om at det vurderes om Enova igjen skal få bruke virkemidler for å bidra til en siste "fyringsolje-dugnad" i fastlandsbedriftene.

Enova har i sitt nye mandat nedprioritert risikoavlastning for tiltak i kvotepliktig sektor som tar i bruk tilgjengelig teknologi. Dette vil gjøre det vanskeligere å få gjennomført smarte klimatiltak som gir rask effekt. Risikoavlastning for disse prosjektene er fremdeles viktig både i ikke-kvotepliktig og kvotepliktig sektor



Likebehandling med kvotepliktig industri er avgjørende for konkurransevnen

Så langt NHO, LO, Norsk Industri, Fellesforbundet, NHO Mat og Drikke, Industri Energi, Norsk Nærings- og nytelsesmiddelarbeiderforbund og Energigass Norge er kjent med pålegges industribedrifter i utlandet som ikke er kvotepliktige, kun lave avgifter på CO₂-utslipp fra LNG, propan, butan og annen LPG-gass, tilsvarende som Norge gjorde frem til 2018. Sverige bruker f.eks. mulighetene som ligger i Energiskattedirektivet og har null i CO₂-avgift på propan. Vi ber om at det finnes frem til en løsning slik at norske ikke-kvotepliktige industribedrifter likebehandles med kvotepliktige konkurrenter i inn- og utland, samt utenlandske konkurrenter som er for små til å være kvotepliktige. Vi foreslår to mulige løsninger:

Forslag 1: Utvidet kvotesystem

Én mulig løsning er å aktivt utvide kvotesystemet til å omfatte flere industribedrifter, uavhengig av om de har innfyrt termisk effekt under 20 MW. Dette kan gjøres fra den fjerde perioden i EUs kvotesystem, 2021 til 2030. Etter vårt syn er en utvidelse av kvoteplikten både mer effektiv for å redusere de globale utslippene, og den beste måten å hindre karbonlekkasje på. Norge bør foreslå en frivillig prøveordning med utvidelse av kvoteplikten slik at små og mellomstore industribedrifter omfattes av kvoteplikten.

Forslag 2: Redusert sats for konkurranseutsatt industri

En annen løsning er at det gis redusert sats for CO₂-avgift for konkurranseutsatt industri som faller utenfor kvotesystemet pga. for lav innfyrt termisk effekt. Hva som er et fornuftig avgiftsnivå kan diskuteres nærmere. Ett alternativ er at CO₂-avgiften legges på et nivå som tilsvarer kvoteprisen, dvs. for tiden 80-90 kr. pr. tonn. Hvilke typer industribedrifter som skal gis redusert avgiftssats må spesifiseres nærmere.